

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

5. Quinam donare possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

§. IV.

De divisione Donationis in Propriam & Impropriam.

1. Donatio alia Propria est, eaque irrevocabilis regulariter.
2. Alia Impropria, qua ex causa fit: veluti propter nuptias.
3. Donatio causa dotis remuneratoria.
4. Et donatio, qua fit sub modo vel conditione.

Donatio, de qua dixi, proprie donatio est pura & simplex, quam scilicet donatur sine ulla causa, ex mera liberalitate ea mente pergit, ut nullo casu velit rem donatam ad se reverti.

1. Impropria donatio est, qua fit ob causam aliquam sub modo vel conditione. Ob causam, ut Donatio propter nuptias, Donatio causa dotis Donatio remuneratoria, Donatio causa mortis.

2. Donatio propter nuptias est, qua vir aliquid uxori dat, invicem & securitatem dotis, ab ea, vel alio eius nomine, pro sustinendis oneribus matrimonii, acceptat. Et hoc olim vocabatur ante nuptias, neque post celebratas nuptias fieri poterat, cum prohibita esset donatio inter virum & uxorem. Hodie vero vocatur propter nuptias, quia Iulianus Imp. permittit donationem huiusmodi non solum antequam constante matrimonio, sed etiam initium sumere: exemplo dotium, quae constante matrimonio non solum augentur, sed etiam fiunt de novo, l. ult. Cod. de donat. ante vel propter nuptias, §. Et alius generis Instit. h. t.

3. Donatio causa dotis est, qua fit marito ab uxore, vel ab alio eius nomine, pro sustinendis oneribus matrimonii, l. Pro oneribus & passim Cod. De iure dotat. Unde & constante matrimonio revocari non potest, nisi maritus ad inopiam vergat, vel bona eius fisco inferantur, l. Si constante juncti, l. Si marito D. Solutio matrimonii.

4. Donatio remuneratoria est, qua fit invicem praestiti officii; unde irrevocabilis est, l. A. quibus Cod. Si pater 34. D. h. t.

5. Donatio sub modo est, qua aliquid cum certo modo, certa lege donatur, tot. Tit. Cod. de donat. qua sub modo. Et haec privato fa-

cta, si adiecto modo satisfactum non fuerit, a donatore impunè revocatur, l. ult. Cod. eod. Ceteroquin facta Ecclesiae non revocatur, ob modum non impletum, sed agitur ad ejus impletionem: nisi ipsi modo adiecta sit clausula revocatoria, haec vel similis. Et si modo non fuerit patitum, res donata repetatur, c. Verum inf. de condition. appositis.

§. V.

Quoniam donari possint.

1. Donare possunt rerum suarum plene domini.
2. Clerici proinde res Ecclesiae donare non possunt.
3. Nisi forte Episcopus construat & ariet Ecclesiam.
4. Limitatio huius.

1. **P**ostremo generaliter de donationibus quaritur, qui donari possint; Omnes scilicet & soli domini, qui liberam bonorum suorum administrationem habent, cum potestate alienandi. Hinc furiosus, & prodigus, cui bonis est interdictum, propter furiosum exitum, quem talis in bonis suis facere dicitur, donare nequit. Similiter nec minor xxv. annis, licet sit rerum suarum dominus. Sed neque permittitur donatio coniugibus inter se, tot. Tit. Cod. de donat. inter vir. & uxorem; nec invicem parentibus & liberis, in potestate constitutis, l. Cum de bonis 11. Et l. Si ve emancipatis 17. C. h. t. l. Donatores 25. Cod. de donat. inter vir. & uxorem. Licet his duobus casibus donatio morte donatoris convalescat, d. l. 17. Cod. h. t. l. 2. Cod. Si quis alicui vel sibi emerit. Sicut & juramento, c. Cum contingat sup. de iure iur. Gaill. 2. Observ. 38. Quin etiam donatio parentis in filium emancipatione confirmatur, d. h. 11. Et 17. C. h. t.

2. De Clericis vero hic specialiter quaesitum fuit: quibus quidem de bonis propriis seu patrimonialibus & quasi patrimonialibus donare licet, quantum velint, vel alio quocunque modo disponere, cum eorum sint plene domini: verum res Ecclesiae, etiam cui servantur, donare non possunt, cum donatio sit species alienationis, ut dixi supra ad Tit. de rebus Ecclesiae non alienand. Adeo, ut ne quidem Episcopus aut quilibet Praelatus eas donare possit, cum

non sit dominus, sed tantum procurator rerum Ecclesiasticarum, *c. Firmitatem 2. h. tit. de proinde meliorem quidem Ecclesie suae conditionem possit facere, deteriore non utique. Nisi et ei quantitas seu modicitas, vel loci consuetudo, à Canonibus non improbat, donationem permittat, cap. 3. hoc tit. § 3. vel nisi Episcopus in sua dioecesi Monasterium vel Ecclesiam aliquam construat quo casu, illud quidem ex rebus Ecclesie, cui præsudet, usque ad quinquagesimam partem reddituum illius Ecclesie: hanc vero ad centesimam, & non ultra, dotare permittitur, *can. Bona rei 74. xii. q. 2. c. Apostolica h. t.**

4. Quanquam si per huiusmodi subtractionem fructuum Ecclesia Cathedralis graviter lædatur, talis donatio foret revocanda, *d. cap. Apostolica. Et in his distinguitur Prælati Ecclesie à procuratore: cui licet à domino permilla sit libera rerum administratio nihil tamen earum, sive immobilium, sive mobilium, quæ servando seruari possunt, alienare potest sine consensu domini, l. Procurator totorum 63. D. de procurator. Res vero Ecclesie non exiguas nullus Prælatorum aliter donare potest, quam cum consensu Capituli, & ex iusta causa; adeo, ut ne quidem Episcopus Ecclesiam, in sua dioecesi sitam, pio alicui loco, veluti Monasterio, concedere possit sine consensu sui Capituli, *c. Pastoralis 7. hoc tit. Quo modo & Hospitalarii, id est Religiosi, qui hospitalibus præfunt, cum consensu Capituli domum aliquam suam alicui loco religioso donare possunt, c. Inter dilectos 8. h. t.**

TITULUS XXV.

De peculio Clericorum.

1. Peculium quid sit.
2. Et ex quibus constet.
3. Constat vel ex bonis propriis Clericorum, quorum sunt domini.
4. 5. Vel ex bonis Ecclesie, aut intuitu Ecclesie acquisitis.
6. Clericos etiam illorum esse plene dominos probatur.

Non importune, ubi de donationibus egit Pont. & quia de testamentariis dispositionibus deinceps acturus est, interjicit hunc Titulum *De peculio Clericorum*, ut distinctius & melius intelligatur conditio bonorum, quæ Clerici sibi acquisiverint, & quatenus ex iis donare, testari, aliterve disponere valeant.

1. Dicitur autem Peculium, auctore Vlpiano in *l. Depositum §. 2. D. de peculio*, quasi pessilla pecunia. Illudque in primis Clericis competit, si veteres Canones spectemus, *can. Clerici can. Dno sunt xii. quæst. 1.* Verum cum hodie per recentiores Canones Clericis rerum possidentium amplior facta sit potestas, ideo peculium eorum triplex solet statui. Vel enim constat ex propriis Clericorum bonis, sive ea patrimonialia sunt, sive quasi patrimonialia, vel ex bonis Ecclesie; vel denique ex bonis intuitu Ecclesie acquisitis, *tit. hoc tit. can. §. 2. xii. qu. 3.*

2. Propria bona Clericorum sunt, quæ vel ex successione hæreditaria, legato, fideicommissio, donatione, aut alio quocumque titulo, dummodò non occasione Ecclesie vel beneficii, Clericis obvenierint. Ac proinde eorum nomine comprehenduntur quasi patrimonialia, quæ scilicet acquirunt ratione Clericalis ordinis vel officii, sed alia ratione quam beneficii, veluti celebrando, concionando, canendo, confessiones audiendo. Vicarie temporali deserviendo, aut alias similes actiones spirituales exercendo. Similiter ea, quæ proprio labore & personali industria lucriantur, ex aliis, quam suorum beneficiorum, bonis.

3. Cum vero Clerici bonorum patrimonialium plene sint domini, perinde ut laici suorum, *can. Episcopi & duobus seq. xii. qu. 1. c. Quia nos inf. de testam.* de iis etiam liberrime, quantum volunt & cui volunt donare aut alio quovis modo, sive inter vivos sive ultima voluntate, disponere possunt, *d. can. Episcopi & alii, cap. 1. vers. Si autem cum seq. cap. Relatum 11. c. Requisisti. inf. de testam.* Idem dicitur de quasi patrimonialibus, *juxta Navar. de relictibus Ecclesie qu. 1. monito 29.* quia illa dantur Clericis in mercedem laboris ac servitii & operæ personalis præstitæ, vel liberaliter in satisfactionem, absque ullo onere, tacito vel expref-